

SLAGELSE MARKLOV

Af

August F. Schmidt.

LAGELSE havde forholdsvis mange *Lav*, og der er fra denne By overleveret os *Gildeskraaer* vedrørende *Skomagere* (fra ca. 1450 og 1471), *Smede* (1469), *Bagere* (1471), *Skræddere* (1545)¹⁾ og *Landbrugere*. Landbrugernes „Skraa“ er dog betydelig yngre end Haandværkernes, idet vi ikke kender den fra en ældre Tid end 1694. Selvfølgelig har Landbrugerne i Slagelse ogsaa i Midlalderen haft en Markvedtægt, i Begyndelsen maaske dog kun i mundtlig Overlevering, da vi ikke kender en skriftlig Affattelse af Markloven før det nævnte Aar 1694, men vi har dog god Aarsag til at tro, at den Lov, der blev „indrettet og forbedret“ efter Forordning af 14. April 1694, har haft en skriftlig udarbejdet Forgænger; thi der staar nemlig skrevet i den, at den er omredigeret efter gamle og nye Vedtægter „grundet paa Lovene og kongelige Forordninger, samtykt af Magistraten og de avlsbrugende til hvers Nytte og Tarv og af Høj-Øvrighed til underdanigst Efterlevelse“.

¹⁾ Udgivne og kommenterede i Aage Bøggilds Udgave af P. Arnskovs store Værk: Bogen om Slagelse (1931), 68—91.

Naar det var nødvendigt for Haandværkerne i Slagelse at have Gildeskraaer (hvis Paragrafer dog havde et Forlæg i andre Købstæders Skraaer), var det endmere paa sin Plads, at Landbrugerne i Byen ogsaa havde en Lov angaaende deres Markforhold, thi *Slagelses Hovederhverv* har lige fra Middelalderens Dage og til langt op i den nyere Tid just været *Landbruget*. Saa sent som i 1911 levede 359 Personer i denne By af Landbrug, saa man vil forstaa, at dette Erhverv her stadig indtager en ret anseelig Plads.

Om Slagelses gamle Landbrugsforhold minder flere middelalderlige Breve, der handler om Stridigheder mellem Byen og *Antvorskov Kloster* om Retten til at sætte Svin paa Skoven. Vi kan om disse Forhold læse udførligt i *P. Arnskovs Værk* om Slagelse, hvor man i Kapitlet „Slagelseborgernes Mark og Skovbrug“ (Side 37—55) stifter Bekendtskab med en Række Detailler angaaende Byens store Jordtiliggende og de til Bymarken knyttede Kulturforhold.

Dyrkningen af Byjorderne spillede naturligvis i alle vore Købstæder en Rolle i Økonomien. Hvor solidt et Rygstykke Bymarken end kunde være for en Købstad, maatte dog Handel og Haandværk i det lange Løb i egentligste Forstand blive Stadens Hovedernæring, og naar Tilstandene havde udviklet sig hertil, var Grundlaget for en særlig Udvikling tilstede.

Naar Slagelse i 1694 fik sin Marklov udvidet og afpasset efter Tidens Krav, maa denne Forbedrings Nødvendighed ses ud fra det Forhold, at det vanskeligt kunde undgaas at faa Markloven gjort tidsvarende; thi adskillige Avlsbrugere var paa Grund

af de mange Forandringer, der i Aarenes Gang var indtrufne ved Handler, faldne i Uenighed med hverandre. Det bestemmes derfor i Loven af 1694, at hvert Aar i Marts skal Magistraten ved forrige Aars Oldermænd indvarsle Avlsbrugerne til at møde paa Raadhuset eller i et af Byens egne Huse for at vælge to Oldermænd for det tilstødende Aar.

Oldermændene havde i Købstæderne især Arbejde med de økonomiske Fællesanliggender; senere i Tiden — som i Slagelse — i første Linje Indseende med det til Bymarken bestaaende Jordfællesskab¹⁾. I Slagelse blev der valgt en ung og en gammel Oldermænd. Dette Valg blev foretaget af pædagogiske Hensyn: den yngre kunde af den ældre og mere personalkendte lære Vangebrødrene, Jorderne og Gærderne i Marken at kende; samtidig kunde han erfare, hvorledes han skulde optræde, naar han engang efter Omgang kunde træffe at blive valgt til Formand. De to Mænd, der i Marts blev valgte, skulde straks lade sig undervise af deres Formand om Beskaffenheden ved Markerne, Gærderne, Leddene og Foldene samt tage alting i nøje Opsyn og Forvaltning, saa der ingen kunde være, som kunde finde Anledning til at klage over hans Bestridelse af Stillingen. Til Oldermændenes Hjælp blev anordnet fire Borgere eller Avlsmænd, der skulde assistere med Tilsynet af Gærder, Led og Folde. De skulde være Oldermændene lydige og følgagtige. Overtrædelser af de forskellige Paabud straffedes med Pengebøder, der i paakommende Tilfælde kunde udpantes.

I Slagelse Bys Lov findes endvidere en Række Bestemmelser om selve *Bymarken*, der i Fælles-

¹⁾ Jfr. Poul Johs. Jørgensen i Nordisk Kultur XVIII (1933), 68.

skabets Tid var omgivet af Gærder. Disse skulde være i god Orden, saa Marken kunde være lukket fra Majdag til Mikkelsdag, med mindre Kornet før denne Tid var indhøstet; thi saa kunde Marken jo godt blive frigivet til Kreaturerne Afgræsning inden hin Dag. Rugvangsgærderne skulde være lukkede inden Mortensdag (¹¹/₁₁), ved denne Dato var Rugens Spirer grønne og lokkende for Husdyrene, saa da kunde det ikke gaa, de kom Vintersæden for nær.

Gærderne skulde aarlig synes to Gange ved almindelige „Gærdegange“, — omkring Bygmarken 2. Maj, omkring Rugmarken tre Uger efter Mikkelsdag. For hvert Gærde, der da ikke fandtes i forsvarlig Stand, skulde der bødes 1 Mark, og dobbelt saa meget, om de ikke inden 3 Dage blev tilbørlig lukte. Oldermændene eller Assistenterne skulde betale Bøde, hvis de forsømte at advare de Folk, som ejede det brøstfældige Gærde. Hver Lodsejer skulde med paa „Gærdegangen“. Oldermændene og de fire Medhjælpere skulde ved *Nyport* optegne alle de mødtes Navne. Blev en Mand hjemme fra Turen var Bøden herfor for hver Gang 1 Mark, som Oldermændene oppebar. Beløbet kunde blive udpantet, og der skulde gøres Rede herfor, naar Regnskabet blev aflagt. Hvis en Borger lod sit Jordareal og Gærderne deromkring ligge øde, havde Oldermændene Pligt til at lade Gærderne lukke og bruge Jorderne til at tøjre paa til Vederlag for Umagen og Bekostningen. Fremmede Jorder, som en Bymand havde i Leje, skulde ogsaa være ordentlig indhegnede, hvis man vilde undgaa at betale Bøde. Oldermændene og deres Assistenten skulde ogsaa selv have deres Gærder i Orden. Vilde en Bymand tage Kontra-

prøve og se efter, havde de nævnte Bestillingsmænd Pligt til at fremvise deres Gærder.

Der findes endnu en Del Bestemmelser om Hegnenes Holdelse, Vangevogtere, Jordhandel o. s. fr.

Der skulde ogsaa være velordnede Forhold udad til. Hvis der f. Eks. var Uorden i Hegnene, der skilte Slagelse Marker mellem *Holmstrup, Lille Valby, Gudum* og *Skovsø*, skulde Oldermændene sammen med Assistenterne og de Folk, „som gaae med Gjerder“, gaa til den By, Brøsten findes for, og tage Pant hos denne Bys Oldermænd. Til Gengæld havde Oldermænd og Bymænd i den paagældende By samme Magt og Rettighed til at pante Slagelse Oldermænd, hvis Borgernes Gærder var i Ustand.

Oldermændene skulde i Magistratens og alle Avlsbrugernes Nærværelse gøre rigtigt Regnskab for de Panter, de i Aarets Løb havde faaet indkrævet. Til Vederlag for Arbejdet Aaret rundt fik Oldermændene al den Jord, „deres Formænd af Alders Tid for dem haver havt, og saaledes bruge Ager og Eng, at deres Efterkommere og kan have Nytte deraf“.

I andet Afsnit af Byloven findes Bestemmelserne om *Vangevogterne og deres Løn*. I 29 Poster læser vi om alle de Forhold, der kunde gøres gældende, naar der skulde tages Hensyn til hver Enkelthed vedrørende Heste, Kvæg, Svin og Faars Pasning paa Bymarken. Vangevogterne skulde holde Øje med, at alt gik ret til i Vangene, at Husdyrene ikke gik i Kornet og at ingen om Natten tøjrede Kreaturer i anden Mands Korn eller Eng. Vangevogteren skulde behandles ordentlig; løstgaaende Kvæg, der optoges i Vangene, skulde indsættes i *Byens Fold*, hvorfra Ejermændene saa kunde udløse dem mod at betale

Foldpenge og Skadeserstatning. Foldegemmeren skulde overgive til Oldermændene de Penge, der var indkommet ved Optagning af Husdyr i Folden; disse Penge skulde anvendes til at vedligeholde Ledde og Folde, medens dog Foldgemmeren for sin Ulejlighed fik $\frac{1}{4}$ af Pengene. — Der er endvidere en Række Bestemmelser om Tøjring, ulovlig Kørsel og Riden, Benyttelse af anden Mands Markredskaber o. s. fr.

Om *Akssamling* er der ogsaa en Paragraf. Heri bestemmes, at ingen maa sanke Aks paa anden Mands Ager, førend Kornet er afhøstet og Tilladelse er givet. Dog er mange saa dristige og uforskammede, at de piller Aksene bort ved *Riberne*, — der maa betyde det yderste af Kornstraaet, hvorpaa Kærnerne sidder, — eller skærer dem af *Rabnet*, som staar i Traven. Rabnet betyder vist Neg (?). Saadan ulovlig Akssamling blev straffet med Halsjern i to Timer, og saa skulde den straffede endda selv betale Fogedens Svende for Arbejdet med Halsjernet. — For ogsaa at undgaa andet Brud paa Markfreden, var der forskellige Straffe. Ingen Avlsmand maatte lade sin Dreng eller Karl ligge i Marken om Natten ved de tøjrede Heste; thi det kunde saa befrygtes, at Tyendet kunde finde paa — vel ikke altid af egen Drift — at lade Bæsterne græsse paa en Vangebroders Lod. Ejheller maatte der ages Hø og Korn hjem fra Vangene om Natten. Folk, der ikke ejede Jord, maatte ikke have Husdyr i Vangene uden de avlsbrugende Lodsejeres Minde — ellers Bøde.

Enhver Avlsbruger skulde have en *Forpløjning* at vende paa og køre ad; saa fristedes han ikke saa let til at køre og vende paa sin Nabos Del af Mar-

ken. Overtrædelse af dette Bud var foruden Skadegælden 1 Lod Sølv. — Vangevogterens *Løn* skulde udbetales ugentlig, og den Mand, der ikke betalte sin Part heraf, naar han blev paamindet herom, skulde betale dobbelt, hvergang han blev krævet, og desforuden for sin Ulydighed 1 Lod Sølv, det halve til Pinsedag og Resten i det seneste til St. Hansdag, — altsaa en ret effektiv Inddrivningsmetode. Naturligvis skulde Vangevogterne ogsaa betale Bøde, hvis de var upaapassende i deres Gerning.

Saa følger et nyt Afsnit: Om *Opeigning* (paa 7 Poster). *Eining* er et Ord, der betyder at undersøge, om hver Jordbruger har sit rigtige Tal af Høveder. En saadan Undersøgelse, der for Slagelses Vedkommende fandt Sted to Gange om Aaret, blev iværksat for at forhindre, at fremmed Kvæg ikke skulde fortære af Byens Græs og drikke af dens Vand. Ved Opeigningen skulde Avlsmændene saavel som de til Byens Fællede grænsende Bønder være til Stede. Der blev nu undersøgt, om nogle Bønder i Byen havde flere Heste eller Kreaturer end de havde Jordvurdering til. Viste dette sig at være Tilfældet, var der forskellige Bødeskalaer at betale efter.

Borgere, der ingen Del havde i Marken, maatte ikke sætte Svin eller Gæs derud, hvorimod de Mænd, som, fordi de var Jordbesiddere, havde Rettighed til at holde Svin i Fælleden eller paa Stubmarkerne, naar Negene var i Hus, skulde sætte en Ring i Næsen paa hvert Svin, saa de ikke rodede Marken for stærkt op. Hver Maaned skulde Næseringen fornyes.

Sidste Afdeling af Byloven omhandler *Tienderne*. For at Tinden kunde blive retfærdig udlignet, og

saaledes at Tvistigheder kunde undgaaes og hver Præst og Kirke kunde faa, hvad der tilkom dem, blev der udnævnt en hæderlig Borger til Formand for Tiendeligningskommissionen. Tienden beregnedes efter hver Mands Udsæd. Tienderegisteret skulde hvert Aar Dagen efter St. Hansdag indleveres paa Raadstuen, hvor det laa til Eftersyn. Var Registeret tilfredsstillende for alle Parter, skulde begge Byens Præster og Kirkeværgerne afgive hver en Kopi til Efterretning over, hvor mange Tønder Korn hver havde Ret til. — For at Tienden kunde lignedes helt ret og forsvarlig, skulde hver Avlsmand paa Raadhuset for Magistraten sandfærdig og under Ed angive sin Udsæd af al Slags Korn; en Forordning, der var udstedt af Stiftamtmanden i Skrivelse af 8. Juli 1727. Formanden for Tiendesætterne skulde hvert Aar 14 Dage før Mortensdag (¹¹/₁₁) indkræve Tienden, der skulde være leveret ham tre Dage efter Optrævningen. Inden Mortensdag skulde hver Sognepræst og Kirkeværge have modtaget Tienden, for hvilken de skulde erlægge Kvittering, som paa næste Raadstuedag blev overgivet til Byens Magistrat, der skulde beholde Kvitteringen blandt Byens Dokumenter. Der var selvsagt forskellige Bøder til Folk, som ikke forsvarlig opfyldte Tiendepligten.

Saa kommer der en Paragraf om *Byskoven*, der laa Nord for den nuværende Skov. Om denne Skov hedder det, at den er et almindeligt Overdrev, der tilhører Byen, hvis Indbyggere, saavel rige som fattige, blot de svarer Skat, alle har lige Rettighed til efter deres Takst i Skattebogen. Enhver, der staar over 4 Skilling i Takst, nyder fri Græsning af Skoven til to Køer, og de, som blot staar for fire Skilling

eller derunder, har Lov til at græsse en Ko her, „og lader de alle uden Forskel paa samme Arm[?], der hegner imellem bemeldte Byskov og Vang, for hvert Hoved 4 Favne Grøft og Gærde, og enten de der vil have Hest eller Kvæg staa til dem selv, som gaar fra 1. Maj og til Kvæget indtages, uden at komme nogen af de avlsbrugende, som selv ejer deres Jorder, til Skade; skulde nogen enten forsætteligvis bryde Hul eller af egen Selvraadighed lade deres Kreaturer udi Vangfællet eller Avret, betale for hvert Hoved 1 Rdl. Straf til Byens fattige, og paa det Daglejere og fattige kan have lidet, som skatter lidet, er dennem tilladt fri paa Papegøjen at have deres Gæs og Grise, saa at de gaar ikke nogen til Skade, som hidindtil sket er, saavel i Fælleden som udi Vangen“.

Nu er der det interessante, at der om Byskovens Brug foreligger en Højesteretsdom af 9. April 1781. Heri hedder det bl. a.:

„Slagelse Bys Indvaanere, som ikke bruger Avling, bør være berettiget til herefter som forhen at nyde fri Græsning for deres Kreaturer, saavel i Byskoven som i Byens trende Marker, der efter Omgang aarlig bør ligge til Fælled, samt paa Ævret de to andre bestaaende Marker, alt i Forhold til deres i Slagelse By eiendes Grundtaxt, og hele Græsningens Vurdering lige med Avlsbrugerne“¹⁾.

Det er lærerigt at sammenligne Højesteretsdommen fra 1781 med Byloven fra 1694—1728. Der er, som det ses, Overensstemmelse til Stede.

Som ovenfor nævnt, fandtes der et Areal ved Slagelse, der hed *Papegøjen*. Dr. J. J. *Dampe*

¹⁾ P. Arnskov: Bogen om Slagelse (1931), 43.

skrev om dette Navn i sin „Avis for ti Kjøbstæder“, Nr. 15, at her ved Slagelse „have vi ikke synderlig mange mærkelige Navne, med mindre det skulde være „Papegøjen“, som formodentlig er opkaldt efter de mange Damer, der spadserer der forbi til Skoven om Sommeren“¹⁾).

Denne Forklaring er dog sikkert ikke rigtig. Navnet kan — som ved Aalborg, hvor der findes Papegøje-Stednavne — hidrøre fra et Skydeselskab, som her skød til Papegøjen. Der er imidlertid ikke nogen Overlevering om et Papegøjegilde i Slagelse — ellers skulde Arnskov nok have nævnt det; alligevel er der dog ingen Tvivl om, at det maa være en „Skytteforening“, der har givet Navn til „Papegøjen“ saavel som til *Papegøjehuset* og *Papegøjehusvejen* sammesteds.

Der findes endnu tre Paragraffer i Byloven: om Indhøstning, om Sædeland og Gærder samt Forbud mod at have smitsomt Kvæg eller skabede Heste.

Alle Lovens Artikler skulde ubrødelig holdes til Vangebrødrene og Avlsbrugernes Tarv og Bedste.

Loven er dateret Slagelse den 20. April 1728.

Dens Underskrivere er J. Lassen, O. Colding, Samuel Jahn, P. Jensen, Peter Henrichsen, S. Lintrup.

Jens Lassen var Slagelse Bys Borgmester, han udnævntes hertil den 20. December 1711. 1734 udnævntes *Rasmus Wohnsen* til Viceborgmester, saa da har Jens Lassens Rolle vel været udspillet. — *Oluf Colding* var Raadmand. — *Samuel Jahn* var Stadsmusikanter og Raadmand. — *Peder Jensen* var

1) P. Arnskov, 364.

Raadmand¹⁾ — *Peter Henrichsen* var Feldbereder og *Søren Lintrup* Byskriver.

* * *

Slagelse Bylov fik imidlertid et Tillæg, idet der blev ændret lidt ved nogle af dens Poster, det var den 11. November 1734, at nogle af Byens førende Mænd efter Befaling fra Stiftsbefalingsmand *Johan Ludvig von Holstein* (f. 1694—d. 1763) indfandt sig i Borgmester Jens Lassens Hus, hvor man i Nærværelse af Magistraten og de fleste Avlsmænd oplæste Byloven, og efter at denne nøje var gennemgaaet og overvejet, blev der ændret lidt ved Post 1 og 2, medens Post 15: om Vangevogterens Løn fik en større Ændring; ligesaa Post 17. — 4. Post: om Opeigning forandres der ogsaa ved, ligesom Posten om Byskoven forbedres til: „at de Indbyggere, som ingen Jord ejer, skal i Stedet for at lukke Byskovens Gærder, ved Kvægets Indbrænding for hvert Aar til Oldermænden betale 8 Skilling for hvert Hoved, som emplojeres [anvendes] til Byens Vangevogteres Løn. Endelig finde vi for billigt, at alle de Poster, som angaar de paagrænsende Bønderbyer, bør meddeles enhver Bys Oldermænd til fornøden Efterretning en rigtig vidimeret [s: bekræftet] Genpart deraf, samt at Byloven offentlig paa Raadstuen og Bytinget bør publiceres til alles Efterretning“.

Ændringerne er underskrevet af *Munthe* (der angives at være Borgmester), *R. Wohnsen* (Borgmester 1734—1760) og *J. Andersen Harring*, udnævnt til Byfoged ^{28/11} 1732.

1) Oplysninger hentede i P. Arnskovs Værk.

De omtalte Forandringer er oplæste for og bevidnede af følgende Mænd: Borgmester *Lassen*, *Oluf Colding*, *Samuel Jahn*, *Peder Jensen*, Købmand *Peder Bischoff*, *Søren Lintrup*, *Christopher Henning*, *Johan Rasmussen* og *Jesper Christiansen*. Stiftsbefalingsmanden *Johan v. Holstein* billiger Ændringerne, der skal „tilbørligen iagttages og følges“. Han har underskrevet 20. November 1734.

Der er dog endnu et Anhang til Loven. 1735 den 5. April blev Slagelse Bys *Mellemmark*, beliggende norden for Byen, og som i det sidste Aar havde ligget i Fællede, takseret til Græsning af 254 fulde Høveder. Samme Dag blev *Slagelse Byskovs Mark* takseret til at græsse 86 fulde Høveder. Byskovmarken omtales som altid liggende i Fællede, og den bliver ikke brugt til andet end til Græsning for Slagelse Borgeres Kvæg. Til Taksationerne havde Antvorskov Birketing udnævnt fire uvildige Mænd, *Henrik Vibe* fra Boerup (Brorup?) som Formand, *Rasmus Peter*, sammesteds, *Hans Andersen* og *Ole Nielsen*, Bjergby. Taksationsforretningen overværedes af Raadmand *Peder Jensen* paa Antvorskov Gaard og *Søren Lintrup*, der har affattet Oplysningerne om Taksationen. Den blev afhjemlet paa Antvorskov Birketing den 13. April 1735 og derefter blev der taget Tingsvidne paa Vurderingen.

I 1803, den 18. Maj, tog Byskriver *Christensen* en Afskrift af hele Byloven med Tillæg. Originalen havde da „for nogle Aar siden“ været i „Bevaring“ hos Christensen. Hans Afskrifts Rigtighed er bevidnet af Borgmester *Jørgen M. Mandix* (1796—1805). Det er Afskriften fra 1803, som nu findes i Landsarkivet i København (Slagelse Raadstuearkiv), der er

lagt til Grund for Udgaven af *Slagelse Bys Lov i „Danske Vider og Vedtægter eller gamle Landsbylove og Byskraaer“* IV. Bind (1932), Side 34—54. Dette Bind „Vider og Vedtægter“ er udgivet af *Poul Bjerge* (død $\frac{8}{10}$ 1931) og *August F. Schmidt*¹⁾.

Naar jeg her har gjort kortelig Rede for Indholdet af Markloven fra Slagelse samt føjet Oplysninger baade af almen og speciel Art til Gennemgangen af Loven, har dette sin Aarsag i, at den ikke er omtalt i *Bøggilds* fortjenstfulde Udgave af Arnskovs nyttige Værk om Slagelse. Den maa temmelig sikkert ikke have været kendt af Arnskov; thi ellers skulde han nok have udnyttet dens fortrinlige Indhold i sine udførlige Studier i Slagelse Bymarks Historie.

Naar Slagelse Bys Lov i „Vider og Vedtægter“ IV, S. 34, i sin Overskrift angives at hidrøre fra Tidsrummet 1694—1728, er Aarsagen hertil den, at Loven fra først af blev indrettet 14. April 1694, men senere, 20. April 1728, blev den saa indrettet og forbedret paa det givne Grundlag fra 1694. Der blev i den nye Redaktion taget Hensyn til gamle og nye Vedtægter, der var grundet paa Lovene og kongelige Forordninger. Den nye Lov var efter alt at dømme en fortræffelig og nyttig Rettesnor for sin

1) Slagelse Bys Lov er bragt i Trykken af Poul Bjerge. Til hans Udgave bør her føjes følgende Rettelser. Side 37 § 9 sidste Linje: Pag. 484 rettes til 480. Side 53: om By-skoven. Jeg har en anden Opfattelse af Sætningsens Indhold, hvad man kan se ved at sammenligne Citatets Tegnsætning her ovenfor Side 66 med den, der findes i Vider og Vedtægter IV, S. 53. Underskriverne R. Vohsen, J. Andersen, Hørring S. 53 i V. V. IV bør rettes til: R. Wohnsen, J. Andersen Harring (jfr. her S. 66).

Tid. Den svarede til sin Hensigt: at give saa gode Forordninger og Bestemmelser som vel muligt, dog med Hensyntagen til stedlige Forhold. — Adskillige Steder i Slagelse Bys Lov henvises der til *Christian d. V's Danske Lov* fra 1683. Man kan ved at slaa efter i Danske Lov se, hvorledes bl. a. Kongeloven formulerede Bestemmelserne — i denne Forbindelse især angaaende Hegnene, der jo forhen spillede en langt større Rolle end nu til Dags. Slagelse Marklov er et Led i det store Arbejde paa at indrette gode Love for hver Egn og for hver By i vort Land. Den yder dog ikke alene et retshistorisk, men ogsaa — hvad forhaabentligt er fremgaaet af det ovennævnte — et lærerigt kulturhistorisk og lokal-agrarhistorisk Bidrag. Hertil kommer, at man ogsaa faar et lille personalthistorisk Indkig i det gamle Slagelsestyre ved at betragte de forskellige Lovunderskriveres Navne. Disse Navne vilde man dog for de flestes Vedkommende ikke ret let kunne erholde nærmere Viden om, hvis ikke P. Arnskovs digre Bog om Slagelse havde foreligget. Man lærer ogsaa ogsaa af nærværende lille Afhandling, hvor nyttigt det er, at Arnskovs Undersøgelser er fremkommet i Bogform; thi paa de allerfleste Omraader vedrørende Vestsjællands Hovedstads Historie kan man i *Bogen om Slagelse* hente Oplysninger, der er af Betydning for Udarbejdelsen af Specialstudier etc. om Slagelse og Omegn.
